

چکیده:

مقدمه:

کم شنوایی شایع‌ترین معلولیت اعصاب حسی است که شیوع آن در حال افزایش می‌باشد، بنابراین، تشخیص زود هنگام همراه با درمان برای کاهش بار بیماری بسیار مهم است، در غیر این صورت ممکن است بار بیماری مادام‌العمر شود. از طرفی کم‌شنوایی، یک ناتوانی جدی است که بار اقتصادی قابل توجهی را به افراد بیمار، خانواده‌های آنان و منابع کشورها تحمیل می‌کند. این بار بر دوش کشورهایی که در آن‌ها خدمات پیشگیرانه، تشخیصی و مداخله‌ای در دسترس و یا مقرون به‌صرفه نیستند، بیشتر سنگینی خواهد کرد. به دلیل پراکندگی جغرافیایی، تعداد محدود متخصصین گوش، حلق و بینی در کشور و اهمیت تشخیص زود هنگام بیماری به نظر می‌رسد با استفاده از فن‌آوری پزشکی از راه دور در شنوایی شناسی دسترسی گسترده‌تری به خدمات و مراقبت‌های شنوایی مؤثر فراهم گردد. این پژوهش با هدف ایجاد سامانه تشخیص و درمان اختلالات شنوایی از راه دور انجام شد.

روش پژوهش:

این مطالعه از نوع توسعه‌ای - کاربردی بود و در سال ۱۳۹۵ انجام شد. ابتدا از طریق پرسشنامه نیازسنجی اطلاعاتی، عناصر داده و قابلیت‌های مورد نیاز سامانه تعیین شد. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط پنج نفر از متخصصین حوزه‌های شنوایی شناسی، مدیریت اطلاعات سلامت و انفورماتیک پزشکی تایید شد. پایایی آن نیز از طریق محاسبه ضریب KR-20 تعیین گردید. سپس با استفاده از نتایج مرحله اول پژوهش، پیش‌الگوی سامانه طراحی شد. برای ارزیابی پیش‌الگوی سامانه از روش فکر کردن با صدای بلند و برای ارزیابی قابلیت استفاده از نسخه نهایی سامانه از پرسشنامه کوپیز نسخه ۵/۵ استفاده شد.

یافته‌ها:

سامانه تشخیص و درمان اختلالات شنوایی از راه دور برای نخستین بار در ایران طراحی و پیاده‌سازی شد. این سامانه مبتنی بر وب بوده و با استفاده از زبان برنامه نویسی پی‌اچ‌پی و استفاده از پایگاه داده‌های اسکینو ال طراحی گردید. اکثر موارد مطرح شده در پرسشنامه نیازسنجی اطلاعاتی، توسط کاربران ضروری تشخیص داده شده و در طراحی سامانه لحاظ شدند. در مرحله ارزیابی قابلیت استفاده از سامانه نیز، میانگین به دست آمده در خصوص نظرات کلی در رابطه با استفاده از سامانه برای پزشکان متخصص ۷/۷۵ و برای شنوایی شناسان ۷ بود. نتایج نشان داد کاربران قابلیت استفاده از سامانه را در سطح خوب ارزیابی کردند.

نتیجه‌گیری:

در این مطالعه سامانه تشخیص و درمان اختلالات شنوایی از راه دور طراحی شد که بدون نیاز به نصب بر روی رایانه کاربر و فقط از طریق اتصال به اینترنت در دسترس کاربران قرار می‌گرفت. با توجه به اینکه قابلیت استفاده از سامانه در سطح خوب بود، به نظر می‌رسد به‌کارگیری این سامانه در سطح وسیع‌تر دسترسی به خدمات سلامت شنوایی و کیفیت آن را افزایش دهد.

کلید واژه‌ها: گوش، اختلالات شنوایی، پزشکی از راه دور